

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-bachelor Autonome Beeldende Kunst van de Zuyd Hogeschool

Gegevens

datum	Naam instelling	:	Zuyd Hogeschool
30 september 2014	Naam opleiding	:	hbo-bachelor
onderwerp			Autonome Beeldende Kunst (240 ECTS)
Definitief besluit	Datum aanvraag	:	5 december 2013
accreditatie hbo-bachelor	Variantopleiding	:	voltijd
Autonome Beeldende Kunst van	Locatieopleiding	:	Maastricht
de Zuyd Hogeschool	Datum goedkeuren panel	:	3 juni 2013
(002233)	Datum locatiebezoeken	:	4 en 5 juli 2013
uw kenmerk	Datum visitatierapport	:	november 2013
ons kenmerk			
NVAO/20142484/ND	Beoordelingskader		
bijlagen	Beoordelingskader voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr		21523).
3			

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel.

De beoogde eindkwalificaties

De opleiding stelt de autonome positie van de beeldende kunstenaar centraal. Vanuit zijn artistieke praktijk staat de autonome beeldende kunstenaar open voor verschillende contexten, waarmee hij steeds nieuwe verbindingen aangaat. Hij creëert nieuwe beelden (evenementen) die het resultaat zijn van eigen, artistiek onderzoek. Hij begeeft zich actief op het spanningsveld tussen autonomie en openbaarheid. Hij ziet zijn werk als een innovatieve bijdrage aan een maatschappelijk debat binnen het publieke domein. De opleiding sluit aan bij de landelijke eindkwalificaties en geeft daaraan een eigen inkleuring door een aantal competenties verder aan te vullen. Via haar werkveldcommissie en door andere contacten met de beroepspraktijk volgt zij de ontwikkelingen in de kunstpraktijk. De opleiding benadrukt in haar visie de maatschappelijke positionering van de beeldend kunstenaar.

Inlichtingen

Nancy Van San
+31 (0)70 312 23 65
n.vansan@nva

Parkstraat 28 | 2514 JK | Postbus 85498 | 2508 CD Den Haag
P.O. Box 85498 | 2508 CD The Hague | The Netherlands
T + 31 (0)70 312 2300 | F + 31 (0)70 312 2301
info@nva

Pagina 2 van 8 Het panel herkent deze keuze niet duidelijk in het werk van de studenten. Het heeft de indruk dat de opleiding de studenten de ruimte biedt voor vele keuzen.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel voldoende.

Programma

Het onderwijs sluit aan bij de beoogde eindkwalificaties. Het programma laat een verwevenheid zien van praktijk, theorie en onderzoek. De praktijk van de beeldende kunst, het maakproces, staat centraal. Studenten worden in een realistische situatie gebracht doordat ze werken in ateliers. Het theorie-onderwijs wordt daarmee in verband gebracht. Tijdens de theorielessen wordt gebruik gemaakt van relevante en goede literatuur. Tijdens de begeleiding van de studenten bij hun praktijk wijzen docenten hen op geschikte literatuur. Naast praktijk en theorie vormt artistiek onderzoek een belangrijk onderdeel in het curriculum.

Het onderwijsconcept van de learning community dat de opleiding hanteert sluit goed aan op het karakter van de autonome beeldende kunst. Het onderwijs is sterk individueel opgezet, maar wordt tevens gekenmerkt door veel ruimte voor gesprekken met docenten en met collega-studenten. De opleiding kiest voor competentiegericht onderwijs met het accent op 'leren door te maken'. De werkvormen sluiten goed aan op het onderwijsconcept. Het programma heeft een duidelijke inhoudelijke opbouw. Het onderwijs is in de eerste twee jaar gestructureerd in vakken, in de jaren daarna neemt de individuele ruimte toe in wat men noemt het hidden curriculum. De samenhang in de hoofdfase is goed, in de algemene propedeuse voldoende. De eerste twee jaar bieden de studenten veel structuur, daarna is het meer open met intensieve begeleiding door de docenten. De studenten zijn veel op school, met name in de eerste twee jaar. Daarna werken ze ook veel op de academie, in het atelier. Het aantal contacturen is ruim, afnemend van het eerste naar het vierde jaar. De opleiding hanteert de wettelijke toelatingseisen en vult dat aan met een toelatingsonderzoek om te bepalen of de student voldoende beeldend niveau.

Ze heeft intensieve samenwerking met regionale kunstencentra en opleidingen die een goede aansluiting op de vooropleiding bevorderen. De algemene propedeuse helpt de studenten goed om hun uiteindelijke keuze voor een van de bacheloropleidingen te bepalen.

Het panel beoordeelt de standaarden 2, 3 en 4 als goed, de standaarden 5, 6 en 7 als voldoende.

Personeel

De vakinhoudelijke deskundigheid van de docenten is goed tot zeer goed en de docenten zijn didactisch goed geschoold. De deskundigheid op het gebied van de praktijk, de theorie en het artistiek onderzoek zijn ruimschoots aanwezig. Door de goede diversiteit qua vakgebieden en oriëntaties kan het team de studenten vele perspectieven bieden. Het team is zeer gemotiveerd en betrokken. De medewerkers worden voldoende gefaciliteerd om hun deskundigheid te vergroten. De omvang van de docentformatie is toereikend voor de uitvoering van het onderwijs.

Het panel beoordeelt standaard 9 als goed, de standaarden 8 en 10 als voldoende.

De opleiding biedt studenten een realistische leeromgeving in de ateliers waarvan ze in groepsverband of individueel gebruik kunnen maken. Daarnaast zijn er goede werkplaatsvoorzieningen. Deze dragen in belangrijke mate bij aan de kwaliteit van het onderwijs. Studenten worden in de vakklassen begeleid door de docenten, per periode vinden er voortgangsgesprekken plaats. Elke periode vinden er tevens voortgangsbesprekingen plaats door het opleidingsteam. De docenten weten heel precies waar de studenten staan in hun ontwikkeling. De opleiding wordt gekenmerkt door een mondelinge cultuur en kent een sterke feedback-cultuur en een zeer intensieve vorm van studiebegeleiding. Er is een begin gemaakt met dossiervorming in Osiris. De informatievoorziening is toereikend.

Het panel beoordeelt de standaarden 11 en 12 als goed.

Kwaliteitszorg

De opleiding maakt een duidelijk onderscheid in een formeel en een informeel kwaliteitssysteem. Dit onderscheid past bij de mondelinge cultuur van de opleiding. De kwaliteitscultuur wordt gekenmerkt door de professional en learning community, waarin docenten en studenten samen de te behalen doelstellingen bespreken. Veel verbeteringen komen via deze weg op een directe manier tot stand. Het formele kwaliteitssysteem bevat relevante evaluatie-instrumenten en toetsbare streefdoelen. De opleiding houdt de vinger aan de pols en neemt maatregelen waar dat nodig of gewenst is. Ze heeft de aanbevelingen van de vorige visitatie serieus opgepakt en verbeteringen doorgevoerd. Studenten, docenten, alumni en werkveld worden in voldoende mate bij de interne kwaliteitszorg betrokken.

Het panel beoordeelt de standaarden 13, 14 en 15 als voldoende.

Toetsing en resultaten

De opleiding heeft een evenwichtig toetsbeleid, waarbij gebruik wordt gemaakt van formatieve en summatieve vormen van toetsing. De studenten worden enerzijds beoordeeld door de afzonderlijke vakdocenten, anderzijds is er sprake van intersubjectieve beoordeling door meerdere docenten of door het opleidingsteam in zijn geheel. Daarbij worden de studenten goed gevolgd in hun competentie-ontwikkeling en wordt gebruik gemaakt van adequate beoordelingsformulieren. Er is sprake van veel feedback naar de studenten, maar deze wordt niet altijd goed vastgelegd. De kwaliteit van de toetsing en beoordeling wordt bewaakt door de examencommissie en de opleidingscoördinator. De examencommissie is bezig haar positie en functioneren te versterken in lijn met de nieuwe wettelijke taken. De studenten worden goed en realistisch op de beroepspraktijk voorbereid. Ze realiseren in voldoende mate de opleidingscompetenties en het bachelorniveau.

Het panel beoordeelt standaard 16 als voldoende.

Op grond van de beoordelingen van de zestien standaarden en de beslisregels van de NVAO beoordeelt het panel de kwaliteit van de hbo-bacheloropleiding Autonome Beeldende Kunst van Zuyd Hogeschool als voldoende.

Pagina 4 van 8 **Aanbevelingen**

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel en in het bijzonder om:

- de eigen bibliotheekvoorziening en digitale voorzieningen verder uit te bouwen;
- met behoud van de mondelinge cultuur te zorgen voor het adequaat vastleggen van resultaten en ontwikkelingen van studenten.

Bestuurlijke afspraak

De opleiding brengt de NVAO op de hoogte van de gemaakte vorderingen aangaande de invulling van de rol van de examencommissie op opleidingsniveau overeenkomstig de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (artikelen 7.12 t/m 7.12c en 18.70) door uiterlijk eind 2015 het jaarverslag van de examencommissie van het studiejaar 2013-2014 met een toelichting van het college van bestuur toe te sturen. Bij e-mail van 8 juli 2014 heeft het college van bestuur deze afspraak bevestigd.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Hogeschool Zuyd te Heerlen in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 10 juni 2014 naar voren te brengen. Bij e-mail van 3 september 2014 heeft de heer G.P.M.G. Kamps, namens de instelling, gereageerd op het voornemen tot besluit. Dit heeft geleid tot aanvulling van bijlage 2 in het definitieve besluit.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Autonome Beeldende Kunst (240 ECTS; variant: voltijd; locatie: Maastricht) van de Zuyd Hogeschool te Heerlen. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 30 september 2014 en is van kracht tot en met datum 29 september 2020.

Den Haag, 30 september 2014

De NVAO
Voor deze:

Lucien Bollaert
(bestuurder)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Omschrijving	Score
1. Beoogde eindkwalificaties	1 De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Voldoende
2. Programma	2 De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.	Goed
	3 De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	Goed
	4 De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	Goed
	5 Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.	Voldoende
	6 Het programma is studeerbaar.	Voldoende
	7 De opleiding voldoet aan wettelijke eisen met betrekking tot de omvang en de duur van het programma.	Voldoende
	3. Personeel	8 De opleiding beschikt over een doeltreffend personeelsbeleid.
9 Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.		Goed
10 De omvang van het personeel is toereikend voor de realisatie van het programma.		Voldoende
4. Voorzieningen	11 De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.	Goed
	12 De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.	Goed
5. Kwaliteitszorg	13 De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.	Voldoende
	14 De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan realisatie van de streefdoelen.	Voldoende
	15 Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.	Voldoende
6. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	16 De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende (O), voldoende (V), goed (G) of excellent (E). Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Tabel 1: Uitval uit het eerste jaar.

Cohort	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Uitval AUT	50%	51,9%	45,1%	63,5%	60,4%	66,7%	66%
Uitval ABKM	30%	31,7%	28,5%	27,7%	31,8%	25,9%	56%

Tabel 2: Uitval uit de bachelor.

Cohort	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Uitval AUT	46%	66,7%	68,8%	84,1%	75,5%	70,4%
Uitval ABKM	31%	41,7%	39,2%	36,2%	38,9%	26,3%

Tabel 3: Rendement.

Cohort	2006	2007	2008
Rendement AUT	71,4%	68,4%	63,2%
Rendement ABKM	72,9%	69,7%	60,7%

Tabel 4: Docentkwaliteit.

Graad	Ma	PhD
Percentage	27%	1%

Tabel 5: Student-docentratio.

Ratio	14,1
-------	------

Tabel 6: Contacturen.

Studiejaar	1	2	3	4
Contacturen	28	21	21	18

Een contactuur is een geroosterd klokkur met een docent, dat kan bestaan uit groepsonderwijs, groepsinstructies of individuele begeleiding bij realisatie van werkstukken.

Opmerking:

Alle studenten schrijven zich in voor de algemene propedeuse van de Academie Beeldende Kunsten Maastricht (ABKM): voor de bacheloropleidingen Autonome Beeldende Kunst (AUT), Vormgeving (VORM), Docent Beeldende Kunst en Vormgeving (DBKV). Aan het eind van de propedeuse kiezen ze voor een van de drie opleidingen. Veel studenten schrijven zich in voor de opleiding AUT in plaats van de andere ABKM-Bacheloropleidingen. Dit heeft te maken met het feit dat de opleiding AUT in studielink wordt afgekort met ABK. Aspirant-studenten schrijven zich vaak in voor deze opleiding, ervan uitgaande dat ze zich hiermee inschrijven bij de ABKM-Academie Beeldende Kunsten Maastricht. Maar in feite schrijven ze zich dus in voor AUT.

- F. Lubbers is zelfstandig tentoonstellingsmaker, kunstadviseur en schrijver.
- drs. N.F.M. Gast is adviseur bij Kior, lid van de adviescommissie Beeldende Kunst bij het Prins Bernhard Cultuur Fonds, lid van de Kunstcommissie bij Havenbedrijf Rotterdam en conservator van de Call of the Mall Utrecht.
- J.E.M. Boelen is Belgisch productontwerper en artistiek directeur bij kunstencentrum Z33 in Hasselt; tot 2010 was hij docent en hoofd aan Design Academy te Eindhoven.
- J.M. Bosma volgt de opleiding Autonome Beeldende Kunst aan de Gerrit Rietveld Academie.

Het panel werd ondersteund door drs. L. van der Veen, secretaris (gecertificeerd).